

Francesc Pérez i Moragon

On es parla d'animals

Si tot segueix com va, les eleccions autonòmiques gallegues no seran precisament uns jocs florals. Fraga i Alfonso Guerra s'han encarregat d'obrir el foc amb declaracions poc atemperades, i els espectadors, els qui en aquest cas no podran votar, poden començar a divertir-se amb l'espectacle.

De tota manera, alguna cosa bona tenen les declaracions de guerra de Guerra. Quan comparava Fernández Albor a una mostela i Fraga amb una fura, no sé si era just o injust, però donava una justificació a tots els qui en el futur vulguen parlar de política com si parlaven d'un zoològic, de la selva o del bosc. Igual ha fet Fraga, en afirmar que el PSOE vol convertir Galícia en «conillet d'Índies». No fa molts anys, Enrique Monsonís, llavors president pre-autonòmic del País Valencià, s'enfadà perquè Joan Fuster li havia dedicat, en un article, el qualificatiu de «porquí». Es tractava d'un simple recurs de descripció física, s'explicava Fuster, com quan es diu d'una persona que té el nas aquilí o que camina com una garsa. Però es veu que Monsonís no tenia afició a mirar-se a l'espill, cosa que, en el seu cas, és disculpable i fàcil d'entendre.

Tot això podria donar lloc a jocs divertidíssims. ¿A quin animal li recorda, a vosté, aquell polític? ¿I aquell altre? Afortunadament, les històries naturals il·lustrades poden proporcionar els jugadors amb un repertori innombrable de solucions possibles. En alguns casos, el joc s'acabaria de seguida, perquè hi ha polítics que no és que s'assemblen a algun animal: són animals, simplement, l'animal per antonomàsia, el prototipus de la bèstia.

I és que som en plena guerra de nervis. Els Estats Units es dediquen a preparar la cimera Reagan-Gorbatxev —a celebrar a Ginebra— anunciant les proves de destrucció de satèl·lits en l'espai, com unes maniobres per a la guerra dels estels. Mentrestant, el debat protagonitzat per Xabier Arzallus i Juan M. Bandrés ha anat complicant-se fins a uns límits preocupants. No fa molt, el bisbe de Màlaga, Ramon Buxarrais, provocava les iras d'una tribu de desqueferats d'allò que ja només la premsa espanyola anomena la *jet-set* (ganes d'exagerar).

Ací, per sort, la classe política ha deixat passar les vacances amb una discreció ad-

mirable. Els uns a la platja, els altres a la muntanya, «al secà», uns quants en les barquetes. Cap estirabot, cap eixida de to: Europa.

Però, la calma no pot durar. La Universitat Catalana d'Estiu, millorada i renovada per Max Cahner i el patronat, ha actuat una vegada més com a punt d'encontre polític, enmig de la buidor de l'agost. Allà han xocat dialècticament les dues posicions bàsiques del nacionalisme català actual. Comentant les acusacions de Josep Benet a Prada, contra el govern central, per la seua incomprensió del fet cultural català, Jaume Lorés ha escrit en un article que, o bé el nacionalisme es capaç de crear un nou discurs polític —apte per al present i per al futur— o es desapararà «l'independentisme» i es produirà «un abandonament del nacionalisme per la seua inadequació a la modernitat».

Aquest plantejament té la virtut de silenciar, parlant del futur de Catalunya, la funció del PSC-PSOE —al qual el mateix Lorés està lligat—. En efecte, la subjecció del PSC —i no diguem del PSPV— respecte a les decisions de Madrid sembla ja definitivament assentada. No cal pensar que s'hi puguin donar vel·leïtats «particularistes», que serien ràpidament i eficaçment castigades.

El raonament de Lorés resulta, però, simplista. ¿Per què s'hauria de desaparar l'independentisme sobre les despulles d'un hipotètic nacionalisme anacrònic? I, més encara, ¿com seria possible el creixement de l'independentisme, si no es tenen en compte els greuges de l'estat, que Lorés sembla menystenir en aquest debat? Tot sembla indicar que els partidaris de la independència trobaran els arguments en la falta d'energia del nacionalisme ja instal·lat, respecte a l'estat central, i no en el fet que aquest nacionalisme es modernitza per entendre's millor amb els qui manen a Madrid.

L'episodi relatat en aquest número d'EL TEMPS, arran de la conferència del senyor Coll i Alentorn a Prada, il·lustra quin to són capaços d'utilitzar els d'una part de la disputa. Pel que fa al senyor Coll, tota una vida l'avalua, ningú no li ha de donar carnet de res, ni permís per a parlar o per a callar: ell mateix se l'ha pres, i no amb facilitats.